

## Odborný pracovník / odborná pracovníce obsluhy pošty (kód: 37-025-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu  
Skupina oborů: Doprava a spoje (kód: 37)  
Týká se povolání: Pracovník poštovního provozu  
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

### Odborná způsobilost

| Název  | Úroveň |
|--|--------|
| Orientace v provozních předpisech a poštovních podmínkách                          | 3      |
| Manipulace s penězi v poštovním provozu  | 3      |
| Prodej doplňkového zboží a cenin   | 3      |
| Přijímání a vydávání listovních a balíkových zásilek klientům                      | 3      |
| Zpracování poštovních zásilek, příjem zásilek na poštu a výprava do přepravní sítě | 3      |
| Řízení pošty   | 4      |
| Pokladní činnost na poště  | 4      |
| Uzavření pracoviště (vyúčtování poštovních zásilek, finančních hotovostí)          | 4      |
| Plánování objemu finančních hotovostí a cenin na poště                             | 4      |
| Přijímání reklamací  | 4      |

### Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

## Kritéria a způsoby hodnocení

### Orientace v provozních předpisech a poštovních podmínkách

| Kritéria hodnocení  | Způsoby ověření      |
|---|----------------------|
| a) Orientovat se v poštovních podmínkách                            | Praktické předvedení |
| b) Vyhledat pracovní postupy v provozních předpisech                | Praktické předvedení |
| c) Popsat základní technologický postup zpracování poštovní zásilky | Ústní ověření        |

Je třeba splnit všechna kritéria.

### Manipulace s penězi v poštovním provozu

| Kritéria hodnocení   | Způsoby ověření                      |
|--|--------------------------------------|
| a) Vyhotovit žádost o přiděl finanční hotovosti  | Praktické předvedení                 |
| b) Převzít a stvrdit finanční hotovost   | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Vyúčtovat a odevzdat vrácenou hotovost na stanoveném pracovišti   | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Najít a popsat základní ochranné prvky bankovek, rozeznat oběhem opotřebované a běžně poškozené i nestandardně poškozené bankovky a mince | Praktické předvedení a ústní ověření |

Je třeba splnit všechna kritéria.

### Prodej doplňkového zboží a cenin

| Kritéria hodnocení                                    | Způsoby ověření                      |
|---|--------------------------------------|
| a) Nabídnout klientům produkty doplňkového sortimentu | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Realizovat prodej doplňkového zboží nebo ceniny    | Praktické předvedení                 |

Je třeba splnit obě kritéria.

### Přijímání a vydávání listovních a balíkových zásilek klientům

| Kritéria hodnocení   | Způsoby ověření      |
|--|----------------------|
| a) Přijmout poštovní listovní a balíkovou zásilku od klienta | Praktické předvedení |
| b) Stanovit cenu za službu                                   | Praktické předvedení |
| c) Vydat listovní a balíkové zásilky klientovi               | Praktické předvedení |

Je třeba splnit všechna kritéria.

### Zpracování poštovních zásilek, příjem zásilek na poštu a výprava do přepravní sítě

| Kritéria hodnocení   | Způsoby ověření                      |
|--|--------------------------------------|
| a) Popsat postup při převzetí zásilek z přepravy na poštu            | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Vykartovat závěr a uzávěr   | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Evidovat došlé zásilky ve specializovaném SW poštovního operátora | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Řešit nepravidelnosti zjištěné při vykartování závěru a uzávěru   | Praktické předvedení a ústní ověření |
| e) Popsat postup při předání zásilek z pošty do přepravní sítě       | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Řízení pošty

| Kritéria hodnocení   | Způsoby ověření |
|--|-----------------|
| a) Vyjmenovat příslušné předpisy BOZP a PO                       | Ústní ověření   |
| b) Popsat základní kritéria domácího a bezpečnostního řádu pošty | Ústní ověření   |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

### Pokladní činnost na poště

| Kritéria hodnocení   | Způsoby ověření                      |
|--|--------------------------------------|
| a) Provést účetní uzávěrku dne a vyhotovit podklady pro pokladní výkaz | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Zpracovat bankovky na odvod v souladu s provozními předpisy         | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Charakterizovat způsob evidence cenin v inventárním systému         | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Uzavření pracoviště (vyúčtování poštovních zásilek, finančních hotovostí)

| Kritéria hodnocení                                | Způsoby ověření      |
|---|----------------------|
| a) Vyhotovit přehled přijatých a vydaných zásilek | Praktické předvedení |
| b) Odevzdat přijaté poštovní zásilky              | Praktické předvedení |
| c) Vyúčtovat a zpracovat nevydané zásilky         | Praktické předvedení |
| d) Vyúčtovat finanční hotovost                    | Praktické předvedení |
| e) Odvést finanční hotovost do pokladny           | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

**Plánování objemu finančních hotovostí a cenin na poště**

| Kritéria hodnocení   | Způsoby ověření                      |
|--|--------------------------------------|
| a) Popsat činnosti související s dodržováním stanoveného bezpečnostního limitu hotovosti | Ústní ověření                        |
| b) Popsat činnosti související s dodržováním stanoveného limitu zásob cenin a kolků      | Ústní ověření                        |
| c) Vysvětlit proces plánování a hospodárného využívání peněžní hotovosti                 | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

**Přijímání reklamací**

| Kritéria hodnocení   | Způsoby ověření                      |
|--|--------------------------------------|
| a) Charakterizovat druhy reklamací a vyjmenovat k nim příslušné reklamační lhůty | Ústní ověření                        |
| b) Přijmout reklamaci dodání zapsané zásilky                                     | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Přijmout reklamaci poškození nebo úbytku obsahu poštovních zásilek            | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Přijmout reklamaci peněžní částky   | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Organizační a metodické pokyny

### Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

V případě, že se zkouška koná na pracovišti poskytovatele poštovních služeb, musí být dále uchazeč prokazatelně seznámen s legislativními a provozně obchodními povinnostmi a odpovědností v souvislosti s jeho pohybem v prostorách poskytovatele poštovních služeb (poštovní tajemství, obchodní tajemství, odpovědnost za svěřené prostředky a zásilky apod.).

Autorizovaná osoba je povinna do ověřování zařadit simulaci procesu zpracování celkem 20 fiktivních poštovních zásilek včetně zásilek s nepravidelnostmi.

Při ověřování splnění kritérií je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a k dodržování poštovních předpisů.

V případě, že autorizovaná osoba zvolí pro ústní ověřování formu vylosovaných otázek, musí dodržet následující pravidla:

### Pravidla pro aplikaci ústního ověřování formou vylosovaných otázek

Soubor otázek pro ústní ověřování stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnotícího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla:

Při každé zkoušce musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí losovaných otázek, musí být splněny následující dvě podmínky:

A. Pro celkový soubor otázek:

Každé kritérium je zohledněno v několika otázkách.

B. Pro soubor vylosovaných otázek konkrétního uchazeče:

Každý uchazeč musí mít v souboru svých vylosovaných otázek zohledněno alespoň jednu každé kritérium (myslí se kritérium, u něhož jsou losované otázky způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit).

### Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

### Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

### **Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby**

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou a 5 let odborné praxe jako lektor kvalifikační přípravy v rámci poštovního operátora.
- b) Minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou a 5 let odborné praxe jako učitel odborných předmětů nebo odborného výcviku (učitelé v oboru poštovníctví a logistiky).
- c) Minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou a 5 let odborné praxe na pozici vedoucího poštovní provozovny.

Další požadavky:

- •Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- •Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces, včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícími orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, [www.mpo.cz](http://www.mpo.cz).

### **Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky**

Tiskopisy předepsané poštovním operátorem v podacích, dodávací službě

- Technologické vybavení pracovníka poštovní přepážky (pracovní stůl, PC se specializovaným SW poštovního operátora)
- Provozní předpisy poštovního operátora
- Poštovní podmínky poštovního operátora
- Reklamační list poštovního operátora a zápis pro vnitrostátní zásilky poštovního operátora
- Poštovní zásilky nebo jejich fotokopie
- Poštovní pytel, plombovací kleště, plomby, motouz, pytlouk, vlaječky, svazovky apod.
- Instradovací pomůcky (Pokyny pro svazkování).

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

## **Doba přípravy na zkoušku**

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

## **Doba pro vykonání zkoušky**

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 3 až 4 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut).

## **Autoři standardu**

### **Autoři hodnotícího standardu**

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro dopravu, logistiku, poštovní a doručovací služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:  
Česká pošta, s. p.